

Pestprotocol

Pesten is een probleem, dat zich niet gemakkelijk laat oplossen. Op elke school wordt wel eens gepest of worden kinderen buitengesloten. Vaak speelt het zich in het verborgene af en dat alleen al maakt het moeilijk om er grip op te krijgen. Pesten kan door allerlei maatregelen tegen gegaan worden. Belangrijk is dat alle partijen (school, ouders en kinderen) zich verantwoordelijk voelen om het pesten op en buiten onze school tot een minimum te beperken, zo niet helemaal op te lossen. Daarom voeren we op onze school een anti-pestbeleid en besteden we regelmatig én op allerlei manieren aandacht aan pesten en het voorkomen van pesten.

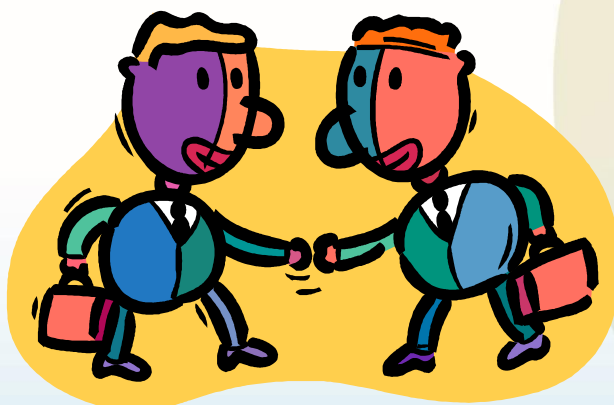
Dit Pestprotocol heeft als doel:

Dat alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig en geborgen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen en met veel plezier naar school gaan onder het motto:

"Lekker in je vel dan red je het wel."

Door regels en afspraken te maken kunnen kinderen en volwassenen, elkaar hier ook op aan spreken.

Leerkrachten en ouders uit de ouderraad en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL.

Wat is pesten?

Onder pesten wordt in dit protocol verstaan:

Een leerling wordt gepest als een andere leerling, of een groep leerlingen, vervelende of gemene dingen tegen hem of haar zegt, uitscheldt, uitlacht of bespot. Het is ook pesten als een leerling wordt geslagen, geschopt, bedreigd, opgesloten of b.v. buiten de groep wordt gesloten. Pesten kan gebeuren zowel fysiek, verbaal als non-verbaal.

Het is pesten als bovenstaand regelmatig gebeurt en als de leerling, die gepest wordt zich niet kan verdedigen (machtsverschil). En als een kind het als pesten ervaart en/of als zodanig voelt.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- ❖ zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- ❖ een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- ❖ briefjes doorgeven
- ❖ beledigen
- ❖ opmerkingen maken over kleding
- ❖ isoleren
- ❖ buiten school opwachten, slaan of schoppen
- ❖ op weg naar huis achterna rijden
- ❖ naar het huis van het slachtoffer gaan
- ❖ bezittingen afpakken
- ❖ schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

De betrokkenen bij pesten

Als er gepest wordt gaat het altijd om:

- de gepeste of het slachtoffer
- de pester(s)
- de meelopers of zwijgers
- de groep waar het zich afspeelt.

Verder zijn de school en de ouders betrokkenen.

Aanspreekpunt

De leerkracht is op onze school het eerste aanspreekpunt m.b.t. pesten. Hij coördineert de te nemen stappen in dit protocol. Wanneer het pesten langer aanhoudt, wordt de intern begeleider en/of de directeur bij het proces betrokken.

Wat doen we om pesten te voorkomen?

Op onze school gebruiken we een methode voor sociale vaardigheden "Leefstijl". Hierin staat het "omgaan met jezelf en met de ander" centraal. De methode is bedoeld voor alle leerlingen van onze school. Goed omgaan met elkaar wordt regelmatig besproken en geoefend. Een van de leergebiedoverstijgende kerndoelen is het bevorderen van sociaal gedrag. Ons onderwijs is erop gericht dat kinderen een (goed) sociaal -gedrag ontwikkelen.

De directeur bespreekt in het begin van het schooljaar in alle groepen de vastgestelde regels rondom pesten. De leerkrachten herhalen deze ook regelmatig.

- Met de kinderen sluiten we een contract af ter voorkoming van pestgedrag. (zie bijlage)
- We proberen pestgedrag vroegtijdig te signaleren.
- In de groepen 5 en 7 nemen we een vragenlijst af en wordt een sociogram gemaakt. We willen zo kinderen de mogelijkheid geven om tijdig aan te geven wat er speelt en hoe het kind zich voelt.

Hoe signaleren we pesten?

Om pestgedrag te kunnen opsporen wordt het volgende gedaan:

- Een kind geeft aan dat het in zijn/haar beleving gepest wordt en/of buitengesloten.
- Tijdens de 10/15-minuten-gesprekken wordt gevraagd aan de ouders of hun kind "lekker in zijn/haar vel" zit.
- Eén keer per jaar vullen de leerkrachten van alle kinderen een sociale vaardigheidslijst in, bij de kinderen van groep 1 en 2 gebeurt dit 3 keer per jaar.
- Door bewust observeren in de klas en op de speelplaats; attent zijn op eventueel pestgedrag.
- Een goede interactie tussen kinderen en leerkrachten.
- Ook kunnen ouders en kinderen buiten de school pestgedrag signaleren en op school melden.

Het stappenplan bij het signaleren van pestgedrag:

- De leerlingen gebruiken de stopregel en proberen er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- Als ze er niet zelf uit kunnen komen, en de stopregel werkt niet, dan vertellen ze het aan de juf of meester. Dit is geen klikken!
- De leerkracht brengt beide partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek, zonder meteen een waardenoordeel te vellen. Samen met hen wordt geprobeerd de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties
(zie consequenties).
- Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en informeert hij/zij de ouders over het ruzie-pestgedrag..
- Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties

Wanneer gesprekken met de pester(s) geen effect hebben, dan kan de leerkracht (de school) de volgende strafmaatregelen in laten gaan. Dit afhankelijk van de situatie en de ernst van het pestgedrag!

- ❖ Een of meerdere pauzes binnen blijven
- ❖ Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- ❖ Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem
- ❖ Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- ❖ Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.
- ❖ Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de internbegeleider, BCO, de schoolarts van de GGD.
- ❖ In extreme gevallen kan een leerling zelfs geschorst of verwijderd worden.

Bijlage bij dit Protocol:

1. Pestcontract
2. Tips voor alle betrokkenen
3. Wat kun je als professional doen?
4. Vragenlijsten behorend bij sociogram

Bijlage 1: Pestcontract.

WE PESTEN NIET OP KCSTip!!

Pesten is andere kinderen lastig vallen, door te slaan, te schoppen of te schelden. Maar uitlachen, bespotten of niet laten meespelen, is ook pesten. Het materiaal van andere kinderen met opzet beschadigen of dingen afpakken, is ook pesten.

Op onze school doen wij dat niet!!

Word je zelf gepest?

Probeer zelf een oplossing te vinden voor het probleem door erover te praten. Helpt dat niet, ga dan zo snel mogelijk naar je juffrouw of meester. Vertel eerlijk wat er is gebeurd!

Zie je pesten?

Doe niet mee! Mee pesten is even erg als zelf pesten. Laat duidelijk zien, dat je het er niet mee eens bent dat er wordt gepest. Als de pestkop niet stopt met pesten, ga dan naar je juffrouw of meester. **Dit is géén klikken!!**

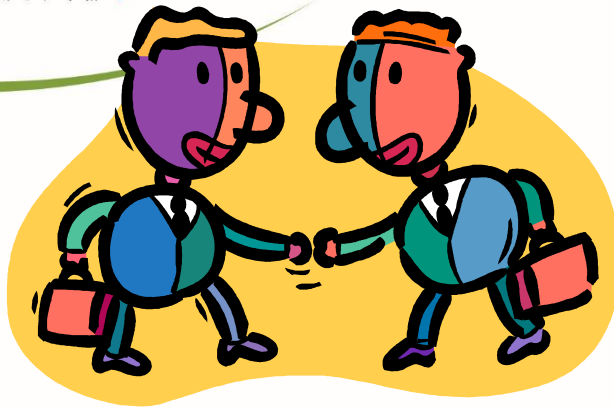
Ben je zelf de pestkop?

Dan ben je fout! STOP onmiddellijk met pesten en maak het weer goed met diegene die je hebt gepest. Geen mooie praatjes, maar het ECHT goed menen, zodat het pesten stopt!

BIJ PESTEN ZIT JE ZELF IN DE NESTEN...

Samen met alle meesters, juffrouwen en kinderen doen wij er alles aan om van onze school een pestvrije school te maken en onze school pestvrij te houden

Dat spreken we nu af!

Bijlage 2

Tips voor alle betrokkenen. Zie ook o.a. www.pesten.net

Als het kind wordt gepest.

- neem het kind altijd serieus en zeg dat jullie samen met anderen gaan zorgen dat het pesten stopt;
- praat erover met het kind en vraag het kind op te schrijven wat het heeft meegemaakt;
- probeer het kind uit te leggen waarom sommige kinderen pesten;
- samen praten over pesten kan ook gaan via een boek over het onderwerp;
- vertel dat volwassenen vaak niets doen, omdat ze niet zien dat er gepest wordt, of omdat ze niet weten hoe het probleem opgelost moet worden;
- benader de ouders, de leerkracht of leider van het groepje pesters om het pestprobleem te bespreken en vraag hen om wat specialer op het pesten in de groep te gaan letten;
- waarschuw het kind dat het pesten niet meteen ophoudt als er beter op wordt gelet. Pesten is een gewoonte geworden, die maar moeilijk af te leren is;
- houd het onderwerp bespreekbaar. Informeer regelmatig hoe het nu gaat;
- een kind op een sportclub doen kan soms een goed idee zijn. Maar let op: soms kan een club een extra pestplek worden;
- soms heeft het kind extra hulp nodig van een deskundige.

Als het kind pest

- neem ouders die zeggen dat het kind pest serieus;
- maak het kind duidelijk dat je pesten absoluut afkeurt;
- bespreek het pesten met het kind en zoek naar manieren om het pesten te stoppen;
- neem contact op met ouders om samen iets aan het pesten te doen;
- bespreek met het kind welke maatregelen jullie zullen nemen;
- geef het kind zonodig extra aandacht;
- steun het kind om manieren te zoeken om prettig met andere kinderen om te gaan;
- houd in de gaten of het pesten na verloop van tijd niet opnieuw de kop opsteekt;
- soms heeft het kind extra hulp nodig van deskundigen

Als in de omgeving van het kind wordt gepest

- neem het pestprobleem serieus;
- bespreek met het kind zijn rol bij het pesten;
- zoek samen met het kind naar mogelijkheden om daar iets aan te doen;
- bespreek de pestsignalen die je hebt gehoord met anderen; ouders, leerkrachten, leiders
- geef zelf het goede voorbeeld, veroordeel anderen niet.

Bijlage 3

Wat kun je als professional doen? Regels en afspraken tegen pesten op school

Wat kun je als professional doen?

- De sfeer in de groep moet veilig zijn. De leerkracht houdt rekening met elke leerling. In de groep moet het de gewoonste zaak van de wereld zijn, dat je het voor elkaar opneemt als iemand problemen heeft. In zo'n groep krijgen de pesters weinig kansen;
- Het is voor de leerlingen belangrijk dat ze de regels kennen, waaraan ze zich binnen de school moeten houden. Op onze school dulden we geen meelopers. De meelopers zijn dus strafbaar;
- We leren de kinderen om partij te kiezen voor het slachtoffer. Meestal durven ze geen partij te kiezen. Als ze het zouden opnemen voor het slachtoffer, lopen ze de kans zelf gepest te worden;
- Ook de "pestkop" moet leren dat het niet de juiste manier is om door te pesten je in de groep te handhaven;
- Van belang is dat onze leerlingen weten dat een plagerijtje af en toe niet erg is, maar dat we pesten resoluut afkeuren.

Regels en afspraken tegen pesten op school

Voor de jongste leerlingen

1. Doe niets bij een ander kind, wat je zelf ook niet wil hebben;
2. Kom niet aan een ander, als de ander dat niet wil;
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden;
4. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben of iets dergelijks. Probeer eerst samen te praten en ga anders naar de leerkracht;
5. Utlachen, dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.

Voor oudere leerlingen

1. Iemand niet op het uiterlijk beoordelen of beoordeeld worden;
2. Niet iemand buitensluiten;
3. Niet aan de spullen van een ander zitten;
4. Elkaar niet utlachen, maar luister naar elkaar;
5. Elkaar niet bij een bijnaam noemen / niet uitschelden;
6. Niet roddelen over elkaar;
7. Geen mishandeling plegen, niet lichamelijk en niet geestelijk;
8. Elkaar met rust laten / niet met een ander bemoeien;
9. Geen partij kiezen (bij een ruzie);
10. Geen aandacht aan de pester schenken. Blijft de pester doorgaan, dan aan de leerkracht vertellen;
11. Leerkracht vertellen wanneer jezelf of iemand anders gepest wordt (dit is geen klikken);
12. Eerst een ruzie zelf uitpraten. Helpt dit niet, dan de vorige regel, Waarna vergeven en vooral vergeten;
13. Word je gepest, praat er thuis over. Je moet het niet geheim houden;
14. Nieuwkomers op school goed ontvangen en opvangen;
15. Deze regels gelden zowel op als buiten de school.

Vragenlijst voor kinderen

1. Hoe vaak hebben andere kinderen op school jou sinds het begin van het schooljaar gepest?

- A. Ik ben dit schooljaar niet gepest.
- B. Ik ben maar één of twee keer gepest.
- C. Ik ben regelmatig gepest.
- D. Ik ben ongeveer één keer per week gepest.
- E. Ik ben verschillende keren per week gepest.

2. Hoe vaak heb jij op school zelf meegedaan met het pesten van andere kinderen sinds het begin van het schooljaar?

- A. Ik heb dit schooljaar geen kinderen gepest.
- B. Eén of twee keer.
- C. Regelmatig.
- D. Ongeveer één keer per week.
- E. Verschillende keren per week.

3. Welke kinderen worden in jouw groep vaak door andere kinderen gepest?

4. Welke kinderen pesten in jouw groep regelmatig andere kinderen?

Als je nog iets anders wil zeggen over het pesten op school, kun je dat hieronder opschrijven.

Invulijst voor leerkrachten

Hieronder kun je aangeven hoe vaak een antwoord in jouw groep gegeven wordt!

1. Hoe vaak hebben andere kinderen op school jou sinds het begin van het schooljaar gepest?

- A. Ik ben dit schooljaar niet gepest.
- B. Ik ben maar één of twee keer gepest.
- C. Ik ben regelmatig gepest.
- D. Ik ben ongeveer één keer per week gepest.
- E. Ik ben verschillende keren per week gepest.

2. Hoe vaak heb jij op school zelf meegedaan met het pesten van andere kinderen sinds het begin van het schooljaar?

- A. Ik heb dit schooljaar geen kinderen gepest.
- B. Eén of twee keer.
- C. Regelmatig.
- D. Ongeveer één keer per week.
- E. Verschillende keren per week.

3. Welke kinderen worden in jouw klas vaak door andere kinderen gepest?

4. Welke kinderen pesten in jouw klas regelmatig andere kinderen?

Als je nog iets anders wil zeggen over het pesten op school, kun je dat hieronder opschrijven.

